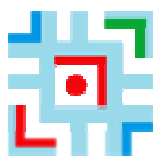

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ**

ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції**

17-18 листопада 2022 року

Київ 2022

Гонтарева І.В.
д.е.н., професор
*Інститут розвитку села та сільського господарства ПАН,
м. Варшава, Польща
Institute of Rural and Agricultural Development, Polish Academy of Sciences
Warsaw, Poland
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,
м. Харків, Україна*

ІНФОРМАЦІЙНА ЕКОЛОГІЧНІСТЬ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Інформаційна екологічність є оптимізацією обсягів наданої інформації за рахунок рівня її готовності до сприйняття підприємцем. Під ступенем інформаційної екологічності розуміється мінімальний обсяг наданих даних, які забезпечують їхню цілісність, сприйнятливість, інтерпретованість [1]. Під інтенційною метою розумітимемо когнітивну модель результату діяльності, що досягається і бажаного, по відношенню до комплексу внутрішніх мотивацій підприємця, що спонукають його до діяльності [2]. Бажаність результатів передбачає наявність системи переваг, регулятивних параметрів та оціночних суджень [3].

Метою дослідження є аналіз процесів відбору та аксіологічної оцінки потенційними підприємцями елементів та параметрів цілепокладання в умовах невизначеності в організації та трансформації підприємницької діяльності.

Нормативним контекстом вибору інформації підприємцем є зовнішня соціально-економічна ситуація. Архітектоніка вирішення проблем за допомогою підприємництва має вигляд піраміди (рис. 1).

На нижньому (латентному) рівні розташовані:

- 1) потенційні підприємці, які шукають можливості вирішити свої проблеми за допомогою підприємництва;
- 2) самозайняті, які використовують свої вміння та навички для отримання доходів у вузькій ринковій ніші без офіційного оформлення;
- 3) інші учасники прихованої (тіньової) економіки.

Латентний рівень найбільший кількісно та різноманітний якісно. Для вивчення використовуються експертні оцінки. Найбільш відомі це GEM та Методики Світового банку.

На середньому (організаційному) рівні розташовані офіційно зареєстровані підприємці. Спостерігається значне розмаїття організаційних форм підприємницької діяльності. Від фрілансерів та індивідуальних підприємців до середніх підприємств та мережевих структур. Для вивчення використовуються національні та регіональні статистичні дані.

На верхньому (стратегічному) рівні розташовані R&D організації, малі та середні високотехнологічні підприємства, антрепренери у великих корпораціях. Різноманітність спостерігається у напрямі досліджень. Для дослідження використовуються дані міжнародних та національних організацій. Найбільш

відомі методики Всесвітнього економічного форуму (WEF), Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO) та Організація країн економічного розвитку (OECD).

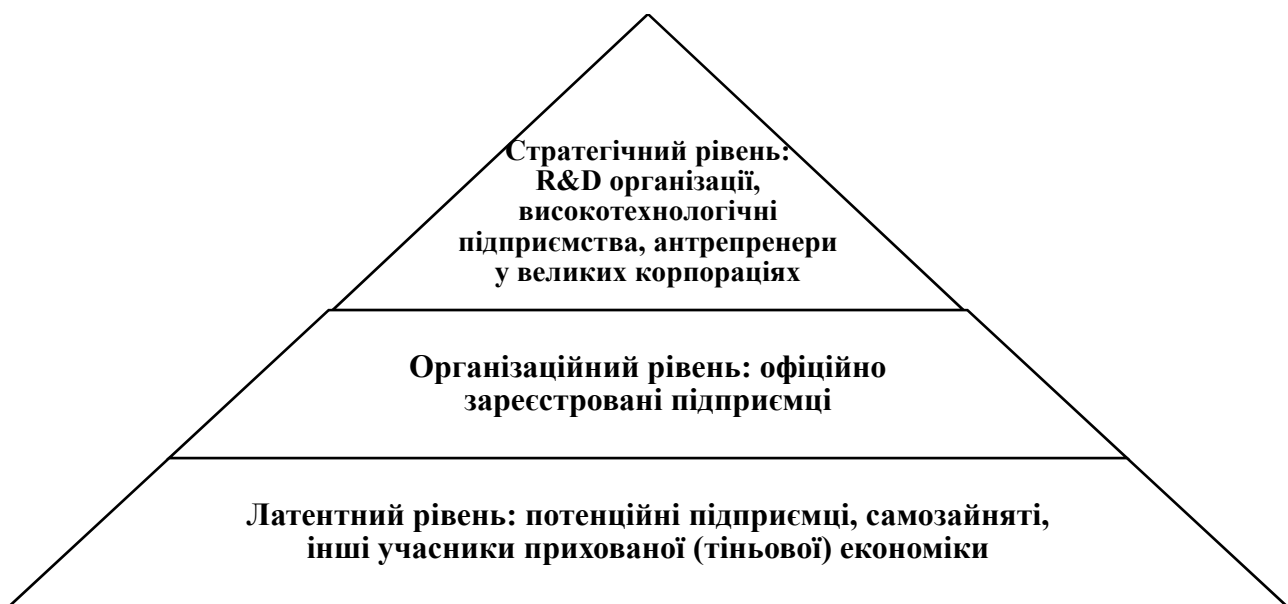

Рисунок 1. Архітектоніка вирішення проблем за допомогою підприємництва (Складено автором)

На вершині піраміди розташувалися соціально-економічні ефекти підприємництва. Вони відображають ступінь задоволення потреб та інтересів стейкхолдерів кінцевими результатами процесів, що відбуваються у підприємстві. В узагальненому вигляді це потреби та інтереси власне підприємців, що взаємодіють з ними ринкових структур, державних інститутів і суспільства, як споживача товарів і послуг.

Перед потенційними підприємцями стоїть мета – проектування власного бізнесу, виходячи з великого різноманіття вже існуючих чи перспективних напрямів діяльності та форм її здійснення. У цьому кількість економічно порівнянних (Парето ефективних) комбінацій організації бізнесу також велике різноманіття. Якщо підприємець: 1) визнає наявність інших альтернатив, тобто наявність opportunity cost; 2) розуміє недостатність, наявної інформації та особистісних знань для однозначної орієнтації у ситуації, тобто необхідність підвищення трансакційних витрат; то перед ним стоїть інтелектуальний вибір. Виникає потреба в інтелектуальних та вольових зусиллях для прийняття рішення у ситуації невизначеності щодо ступеня необхідності та можливості отримати бажаний результат. Потенційний підприємець може:

- 1) відмовитись від подальших дій;
- 2) відтягувати вибір до останнього, критичного моменту та зробити вибір спонтанним;
- 3) продовжити збирання необхідної додаткової інформації;

4) знизити рівень невизначеності до суб'єктивної раціональності щодо більш загальних мотиваційних та когнітивних цілей.

Будь-яка підприємницька діяльність починається з ідеї. Для підвищення раціональності вибору та оцінки підприємницької ідеї, а також її трансформації та вибору форм здійснення, потенційний підприємець здійснює пошук та обробку додаткової інформації. При цьому досліджуються значні за обсягом бази даних, які забруднені нерелевантною, недостовірною і навіть неадекватною інформацією. Зайва інформація розпорошує увагу підприємця. Існують ризики перенасичення, неправильного сприйняття чи відмовитися від подальшого пошуку. У ситуаційній теорії вирішення проблем (Situational Theory of Problem Solving – STOPS) забруднення входить як обмеження при розпізнаванні проблеми. STOPS дає змогу оцінити показник ситуативної мотивації у вирішенні проблем.

При суб'єктивній раціональності рішення включають в себе не стільки формально-логічні критерії, скільки оцінки вміння підприємця діяти в умовах невизначеності, навички актуалізувати весь свій інтелектуальний та особистісний потенціал. Можливими способами вирішення проблеми може бути аксіологічна (ціннісна) оцінка інформації або наявність стійкої особистої онтологічної бази (зв'язкових знань). І той, і інший спосіб відбивають або накопичений досвід, або ментальні моделі, отримані під час навчання. Застосування їх в практичній діяльності дозволить підвищити якість та ймовірність створення ефективної підприємницької діяльності.

Список використаних джерел

1. Gontareva I., Pusnik M. (2022). Information Retrieval Performance in Developing an Entrepreneurial Idea. *II INTERNATIONAL LIBERTY INTERDISCIPLINARY STUDIES CONFERENCE (June 26-28, 2022 Chicago, Illinois, USA)*. P. 170-175. URL: <https://www.libertyacademicbooks.com/libertyconference>
2. Tasel-Jurkovic K. & Altinbasak-Farina I. (2021) Higher education institution choice intention model: mediation effect of attitude. *Journal of Marketing for Higher Education*. DOI: 10.1080/08841241.2021.1969489
3. Cohen P.R., & Levesque H.J. (1990). Intention is Choice with Commitment. *Artificial Intelligence*. 42. P. 213-261. DOI:10.1016/0004-3702(90)90055
- 4.

Information ecology in entrepreneurial activity

Abstract. Information sustainability is the optimization of the amount of information provided due to the level of its readiness for perception by the entrepreneur. The degree of information environmental friendliness means the minimum volume of provided data that ensures their integrity, receptivity, and interpretability. The architecture of solving problems with the help of entrepreneurship has the form of a pyramid and contains strategic, organizational and latent levels. It is given a description of each of them and their relationship. Result of research will improve the quality and probability of creating effective entrepreneurial activity.